

109.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 18 marca 1932 r.

o dobrach skonfiskowanych przez byłe rządy zaborcze uczestnikom walk o niepodległość.

Art. 1. Dobra, skonfiskowane przez byłe rządy zaborcze uczestnikom walk o odzyskanie niepodległości w latach 1830 — 1864, uczestnicy tych walk, ich małżonkowie i potomkowie mogą otrzymać w granicach uprawnień, zakreślonych przez ustawę niniejszą.

Art. 2. Osobami uprawnionymi są: uczestnicy walk o odzyskanie niepodległości w okresie lat 1830 — 1864, a w razie ich zejścia — pozostali przy życiu małżonek oraz krewni w prostej linii zstępnej, pod warunkiem, że są obywatelami polskimi, nie byli karani za przestępstwa przeciwko Państwu i zgłosili swe roszczenia do dóbr skonfiskowanych trybem powództwa sądowego przeciwko Skarbowi Państwa przed 15 stycznia 1931 r., jeżeli dobra te położone są na obszarze, na którym obowiązuje tom X cz. I Zb. pr. b. ces. ros., a do dnia 9 marca 1932 r., jeżeli dobra położone są w innej części Państwa.

Małżonek korzysta z uprawnień narówni z dziećmi. Jeżeli jest kilku krewnych, o pierwszeństwie i zakresie ich uprawnień rozstrzygają zasady prawa spadkowego.

Art. 3. Przedmiotem uprawnienia są dobra, wymienione w art. 1, przejęte bezpośrednio przez Państwo Polskie po państwach zaborczych, o ile te dobra są jeszcze w posiadaniu Państwa.

Dobra te będą uprawnionym wydane w takim stanie, w jakim się one będą znajdowały w chwili wydania.

Do dóbr, jakie uprawnieni mogą otrzymać, należą znajdujące się na gruncie zabudowania mieszkalne i gospodarcze, wszakże bez inwentarzy żywych i martwych.

Jeżeli przedmiotem konfiskaty była nieruchomości miejska, uprawnieni otrzymają wartość zabudowań, znajdujących się na gruncie w wysokości szacunku, w jakim te budynki zostały przyjęte do ubez-

pieczenia w publicznym zakładzie ubezpieczeń, a gdyby budynki te nie były ubezpieczone — według zasad, ustalonych dla oszacowania budynków przez publiczne zakłady ubezpieczeń od ognia. Wartość ta będzie wypłacona małżonkowi uczestnika walk w całości, synom i córkom w trzech czwartych częściach, wnukom i dalszym krewnym zstępnym w połowie. Jeżeli jest kilku krewnych w różnych stopniach, przyjęta będzie norma korzystniejsza, jaka służy jednemu z nich.

Art. 4. Osoby uprawnione winny w celu urzeczywistnienia swego prawa najdalej w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zgłosić swe roszczenie do Ministerstwa Skarbu, podając:

- 1) imię, nazwisko i adres zgłaszającego roszczenie;
- 2) wywód swego uprawnienia;
- 3) nazwę, położenie i obszar dóbr skonfiskowanych;
- 4) czas i okoliczności, w jakich dobra zostały utracone;
- 5) sąd, w którym sprawa się toczy, oraz stan, w jakim sprawa się znajduje w chwili zgłoszenia.

Niezgłoszenie powyższych roszczeń w terminie trzymiesięcznym pociąga za sobą utratę uprawnień w stosunku do Skarbu Państwa.

Termin trzymiesięczny nie obowiązuje osób, które uzyskały wyroki prawomocne.

Art. 5. O przyznaniu dóbr uprawnionemu rozstrzyga Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Rolnictwa i Reform Rolnych, a co do nieruchomości miejskich — z Ministrem Robót Publicznych i Ministrem Sprawiedliwości.

Decyzja ta służyć będzie za tytuł własności.

Wydanie majątku nastąpi po uiszczeniu lub należytym zabezpieczeniu podatku wymierzonego.

Art. 6. Minister Skarbu w porozumieniu z wyżej wymienionymi ministrami władny będzie unormować rozporządzeniem szczegółowy tryb postępowania, wszczętego na podstawie zgłoszeń uprawnionych, oraz oznaczyć urzędy miejscowe, powołane do wykonania czynności przygotowawczych, poprzedzających powzięcie decyzji.

Art. 7. Postępowanie sądowe w sprawach, wytoczonych przeciwko Skarbowi Państwa o odzyskanie dóbr skonfiskowanych, wymienionych w art. 1, jednocześnie z wejściem w życie ustawy niniejszej ulega zawieszeniu z mocy samego prawa, aż do czasu rozstrzygnięcia roszczeń, zgłoszonych w trybie, ustawą niniejszą przewidzianym.

Postępowanie z powództw, wytoczonych przez osoby, których roszczenia zostały uwzględnione w trybie, przewidzianym w art. 5 i 6, ulega umorzeniu, a postępowanie z innych powództw może toczyć się nadal jedynie w granicach uprawnień, zakreślonych ustawą niniejszą.

Art. 8. W razie niewydania decyzji w ciągu jednego roku od daty zgłoszenia roszczenia, jak rów-

nież w razie decyzji odmownej w całości lub części, zgłaszający roszczenie mocen jest podjąć na nowo zawieszony postępowanie i popierać je dalej. Wznowienie powództwa winno jednak nastąpić pod skutkami utraty uprawnienia w ciągu sześciu miesięcy od daty powstania prawa do dalszego popierania powództwa.

Art. 9. Otrzymanie dóbr podlega opodatkowaniu, chyba, że czysta ich wartość nie przenosi kwoty 10.000 złotych.

Za podstawę wymiaru podatku przyjmuje się czystą wartość dóbr otrzymywanych według ich stanu i wartości w czasie wydania decyzji lub wyroku prawomocnego, jakoby zapadł w razie wznowienia powództwa w myśl artykułu poprzedniego. Podatek wymierza się od czystej wartości dóbr według niżej podanej stopy procentowej:

ponad 10 tysięcy złotych do 20 tysięcy złotych	— 4%
ponad 20 tysięcy złotych do 50 tysięcy złotych	— 8%
ponad 50 tysięcy złotych do 100 tysięcy złotych	— 12%
ponad 100 tysięcy złotych do 200 tysięcy złotych	— 14%
ponad 200 tysięcy złotych do 500 tysięcy złotych	— 16%
ponad 500 tysięcy złotych do 1 miliona złotych	— 18%
ponad 1 milion złotych do 2 milionów złotych	— 20%
ponad 2 miliony złotych do 5 milionów złotych	— 22%
ponad 5 milionów złotych do 10 milionów złotych	— 24%
ponad 10 milionów złotych do 20 milionów złotych	— 26%
ponad 20 milionów złotych do 50 milionów złotych	— 28%
ponad 50 milionów złotych	— 30%

Małżonkowi i dzieciom uczestników walk o niepodległość powyższe stawki obniża się do połowy.

Minister Skarbu ma prawo zamiast poboru podatku zarządzić zatrzymanie na rzecz Państwa takiej części majątku, przypadającego uprawnionym w myśl niniejszej ustawy, jaka co do wartości odpowiada wysokości wymierzonego podatku.

Podatek pobrany będzie również w wypadku otrzymania dóbr skonfiskowanych na podstawie wyroku prawomocnego, chyba że uprawnieni weszli już w ich posiadanie przed wejściem w życie ustawy niniejszej.

Rozporządzenie Ministra Skarbu określi bliżej szczegółowy tryb oszacowania przedmiotu opodatkowania, wymierzania i pobrania podatku oraz władze, powołane do tych czynności.

Art. 10. Postępowanie w sprawach, unormowanych ustawą niniejszą, jest zwolnione od opłat skarbowych i samorządowych. Zwolnienie to nie dotyczy opłat sądowych.

Art. 11. Art. 1 — 10 włącznie ustawy niniejszej nie odnosi się do dóbr, skonfiskowanych przez byłe rządy zaborcze, będących w posiadaniu osób prywatnych.

Umowa, na mocy której osoba prywatna, będąca w posiadaniu dóbr, skonfiskowanych przez byłe rządy zaborcze uczestnikom walk o niepodległość, uznaje za właściciela tych dóbr spadkobierców osoby, której dobra zostały skonfiskowane, bądź wyrok, uznający takich spadkobierców za właścicieli dóbr skonfiskowanych, podlega podatkowi spadkowemu według podwyższonej dwukrotnie stawki, przewidzianej w taryfie opodatkowania spadków i darowizn, dołączonej do ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 699), jakaby została zastosowana, gdyby własność majątku przeszła drogą spadkobrania bezpośrednio z osoby, której dobra zostały skonfiskowane, na osobę, uznaną za właściciela na mocy umowy, bądź też wyroku, stawka ta jednak nie może przekraczać 50%. Małżonkowi i dzieciom uczestników walk o niepodległość powyższe stawki obniża się do połowy, t. j. stosuje się jednokrotne stawki. Za podstawę wymiaru podatku przyjmuje się czystą wartość majątku według jego stanu i wartości z czasu umowy, bądź też wyroku.

Przejęcia dóbr, o których mowa w niniejszym artykule, o ile w czasie od orzeczenia konfiskaty do zawarcia umowy lub wydania wyroku dokonały się drogą spadku, legatu lub darowizny, nie podlegają podatkowi od spadków i darowizn; kwoty, uiszczone po dzień wejścia w życie niniejszej ustawy, nie podlegają zwrotowi.

Art. 12. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom Skarbu, Sprawiedliwości, Rolnictwa, Reform Rolnych i Ministrowi Robót Publicznych.

Art. 13. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Rolnictwa i Minister Reform Rolnych:
Sew. Ludkiewicz

Minister Robót Publicznych: *Kühn*
